

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2008/56/WE

z dnia 17 czerwca 2008 r.

ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Wody morskie podlegające suwerenności i jurysdykcji państw członkowskich Unii Europejskiej obejmują wody Morza Śródziemnego, Morza Bałtyckiego, Morza Czarnego i północno-wschodniego Oceanu Atlantyckiego, w tym wody otaczające Azory, Maderę i Wyspy Kanaryjskie.

(2) Oczywiste jest, że presja na naturalne zasoby morskie i popyt na usługi związane z wykorzystywaniem ekosystemów morskich jest często zbyt wysoka i że Wspólnota musi zredukować swoje oddziaływanie na wody morskie niezależnie od miejsca występowania jego skutków.

⁽¹⁾ Dz.U. C 185 z 18.8.2006, s. 20.

⁽²⁾ Dz.U. C 206 z 29.8.2006, s. 5.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2006 r. (Dz.U. C 314 E z 21.12.2006, s. 86), wspólne stanowisko Rady z dnia 23 lipca 2007 r. (Dz.U. C 242 E z 16.10.2007, s. 11), stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 11 grudnia 2007 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 14 maja 2008 r.

(3) Środowisko morskie jest cennym dziedzictwem, które należy chronić, zachować oraz, w miarę możliwości, odnawiać w sposób pozwalający w ostatecznym rozrachunku na utrzymanie różnorodności biologicznej oraz zachowanie zróżnicowanego i dynamicznego charakteru oceanów i mórz, które są czyste, zdrowe i urodzajne. W tym względzie niniejsza dyrektywa powinna m.in. promować włączenie kwestii środowiskowych do wszystkich właściwych dziedzin polityki oraz stanowić filar dotyczący środowiska w przyszłej polityce morskiej Unii Europejskiej.

(4) Zgodnie z decyzją nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiającą szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego ⁽⁴⁾ opracowano strategię tematyczną dotyczącą ochrony i zachowania środowiska morskiego w celu wspierania zrównoważonego użytkowania mórz oraz zachowania ekosystemów morskich.

(5) Opracowanie i realizacja strategii tematycznej powinny służyć zachowaniu ekosystemów morskich. Podejście to powinno objąć obszary chronione i dotyczyć wszelkiej działalności człowieka, która oddziałuje na środowisko morskie.

(6) Istotnym wkładem w osiągnięcie dobrego stanu środowiska zgodnie z niniejszą dyrektywą jest ustanowienie chronionych obszarów morskich, łącznie z obszarami wyznaczonymi lub które mają zostać wyznaczone zgodnie z dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory ⁽⁵⁾ (zwanej dalej „dyrektywą siedliskową”), dyrektywą Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa ⁽⁶⁾ (zwanej dalej „dyrektywą ptasią”) i umowami międzynarodowymi lub regionalnymi, których stronami są Wspólnota Europejska lub zainteresowane państwa członkowskie.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 242 z 10.9.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2006/105/WE (Dz.U. L 363 z 20.12.2006, s. 368).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 103 z 25.4.1979, s. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2006/105/WE.

- (7) Ustanowienie tego typu obszarów chronionych na podstawie niniejszej dyrektywy będzie stanowiło ważny krok w kierunku wypełnienia zobowiązań podjętych na światowym szczycie w sprawie zrównoważonego rozwoju oraz w Konwencji o różnorodności biologicznej, przyjętej decyzją Rady 93/626/EWG⁽¹⁾, a także przyczyni się do stworzenia spójnych i reprezentatywnych sieci takich obszarów.
- (8) Przy zastosowaniu do zarządzania działalnością człowieka podejścia opartego na zachowaniu ekosystemu i jednoczesnym umożliwieniu zrównoważonego użytkowania zasobów i usług morskich należy dać pierwszeństwo działaniom zmierzającym do osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu środowiska morskiego Wspólnoty, do dalszej jego ochrony i zachowania oraz do zapobiegania dalszemu pogarszaniu jego stanu.
- (9) Aby zrealizować te cele, konieczne są przejrzyste i spójne ramy prawne. Ramy te powinny przyczyniać się do zachowania spójności różnych polityk i wspierać włączanie zagadnień dotyczących środowiska do innych polityk, takich jak wspólna polityka rybołówstwa, wspólna polityka rolna i innych stosownych polityk Wspólnoty. Ramy prawne powinny określać ogólne zasady działania i umożliwić podejmowanie działań skoordynowanych, zgodnych i odpowiednio zintegrowanych z działaniami prowadzonymi na podstawie innych przepisów Wspólnoty oraz umów międzynarodowych.
- (10) Zróżnicowanie warunków, problemów i potrzeb różnych regionów lub podregionów morskich składających się na środowisko morskie Wspólnoty sprawia, że konieczne jest wprowadzenie odmiennych, specyficznych rozwiązań. Zróżnicowanie to powinno być uwzględniane na wszystkich etapach przygotowywania strategii morskich, ale zwłaszcza podczas przygotowywania, planowania oraz wprowadzania w życie środków zmierzających do osiągnięcia dobrego stanu środowiska morskiego Wspólnoty na poziomie regionów i podregionów morskich.
- (11) Każde państwo członkowskie powinno w związku z tym opracować strategię morską dla swoich wód morskich, w której uwzględniona zostanie specyfika tych wód i która będzie jednocześnie odzwierciedlać ogólne perspektywy danego regionu lub podregionu morskiego. Strategie morskie powinny w rezultacie doprowadzić do realizacji programów środków opracowanych w celu osiągnięcia lub zachowania dobrego stanu środowiska. Państwa członkowskie nie powinny jednak być zobowiązane do podejmowania szczególnych kroków, w przypadku gdy nie występuje istotne zagrożenie dla środowiska morskiego lub gdy koszty, uwzględniając zagrożenia dla środowiska morskiego, byłyby niewspół-
- mierne, pod warunkiem że każda decyzja o niepodejmowaniu działań jest odpowiednio uzasadniona.
- (12) Wody przybrzeżne, łącznie z dnem morskim i podłożem, stanowią integralną część środowiska morskiego i jako takie powinny zostać objęte niniejszą dyrektywą, o ile danymi aspektami ekologicznymi stanu środowiska morskiego nie zajęto się już w ramach dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej⁽²⁾ lub innych przepisów prawa wspólnotowego w celu zagwarantowania uzupełniania się przepisów i unikania nakładania się ich zakresów.
- (13) Z uwagi na transgraniczny charakter środowiska morskiego państwa członkowskie powinny współpracować, tak aby zapewnić skoordynowane opracowywanie strategii morskich dla każdego regionu lub podregionu morskiego. Ponieważ regiony lub podregiony morskie są użytkowane wspólnie z innymi państwami członkowskimi, a także z państwami trzecimi, państwa członkowskie powinny dołożyć wszelkich starań, aby zapewnić ścisłą współpracę ze wszystkimi państwami członkowskimi oraz właściwymi państwami trzecimi. W razie potrzeby i w odpowiednich przypadkach należy w celu zapewnienia takiej koordynacji wykorzystać istniejące struktury instytucjonalne w regionach lub podregionach morskich, w szczególności regionalne konwencje morskie.
- (14) Państwa członkowskie posiadające granice w tym samym regionie lub podregionie morskim objętym niniejszą dyrektywą, gdzie stan morza jest na tyle krytyczny, że konieczne jest natychmiastowe działanie, powinny dążyć do uzgodnienia planu działania, który zakłada wcześniejsze wejście w życie programów środków. Należy wówczas zwrócić się do Komisji, by rozważyła zaoferowanie działań wspierających państwa członkowskie intensywnie dążące do polepszenia środowiska morskiego przez objęcie danego regionu projektem pilotażowym.
- (15) Nie we wszystkich państwach członkowskich występują wody morskie w rozumieniu niniejszej dyrektywy i dlatego skutki przepisów niniejszej dyrektywy, która dotyczy wyłącznie państw członkowskich posiadających dostęp do wód morskich, powinny ograniczać się do tych państw członkowskich.
- (16) Ze względu na konieczność podjęcia działań na poziomie międzynarodowym w celu zapewnienia współpracy i koordynacji, niniejsza dyrektywa powinna dalej zwiększać spójność wkładu Wspólnoty i jej państw członkowskich przewidzianego w umowach międzynarodowych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 309 z 13.12.1993, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2008/32/WE (Dz.U. L 81 z 20.3.2008, s. 60).

- (17) Zarówno Wspólnota, jak i jej państwa członkowskie są stronami Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS) zatwierdzonej decyzją Rady 98/392/WE z dnia 23 marca 1998 r. dotyczącą zawarcia przez Wspólnotę Europejską konwencji UNCLOS i Porozumienia z dnia 28 lipca 1994 r. odnoszącego się do wdrożenia jej części XI⁽¹⁾. Zobowiązania podjęte przez Wspólnotę i jej państwa członkowskie w ramach tych umów powinny zatem zostać w pełni uwzględnione w niniejszej dyrektywie. Poza przepisami stosowanymi w odniesieniu do wód morskich stron konwencji UNCLOS obejmuje ogólne obowiązki zagwarantowania, że działania podejmowane pod jurysdykcją lub kontrolą danej strony nie powodują szkód poza jej wodami morskimi oraz unikania sytuacji, w których szkody lub zagrożenia przenoszone są z jednego obszaru na drugi, lub też jeden rodzaj zanieczyszczenia przekształca się w inny.
- (18) W niniejszej dyrektywie powinno się również podtrzymać zdecydowane stanowisko zajęte przez Wspólnotę w związku z Konwencją o różnorodności biologicznej w odniesieniu do powstrzymania utraty różnorodności biologicznej, zapewnienia zrównoważonego użytkowania mającego na celu zachowanie morskiej różnorodności biologicznej oraz stworzenia globalnej sieci morskich obszarów chronionych do 2012 r. Ponadto dyrektywa powinna przyczynić się do realizacji celów Siódmej Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej, która przyjęła i opracowuje szczegółowy program prac nad morską i przybrzeżną różnorodnością biologiczną, obejmujący szereg celów, założeń i działań zmierzających do powstrzymania utraty różnorodności biologicznej na poziomie krajowym, regionalnym oraz globalnym, a także do zagwarantowania zdolności ekosystemów morskich do dostarczania zasobów i usług; konferencja ta przyjęła również program prac dotyczący obszarów chronionych w celu utworzenia oraz utrzymania ekologicznie reprezentatywnych krajowych i regionalnych systemów morskich obszarów chronionych do 2012 r. Zobowiązanie do wyznaczenia obszarów Natura 2000 podjęte przez państwa członkowskie zgodnie z dyrektywą ptasią i dyrektywą siedliskową będzie ważnym wkładem w ten proces.
- (19) Niniejsza dyrektywa powinna przyczynić się do wypełnienia istotnych zobowiązań odnoszących się do ochrony środowiska morskiego przed zanieczyszczeniem podjętych przez Wspólnotę i państwa członkowskie w ramach kilku odpowiednich umów międzynarodowych: Konwencji o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego zatwierdzonej decyzją Rady 94/157/WE⁽²⁾, Konwencji o ochronie środowiska morskiego północno-wschodniego Atlantyku zatwierdzonej decyzją Rady 98/249/WE⁽³⁾ oraz jej nowego załącznika V w sprawie ochrony i zachowania ekosystemów i różnorodności biologicznej obszaru morskiego oraz odpowiadającego mu dodatku 3 zatwierdzonego decyzją Rady 2000/340/WE⁽⁴⁾, Konwencji o ochronie środowiska morskiego i obszaru przybrzeżnego Morza Śródziemnego zatwierdzonej decyzją Rady 77/585/EWG⁽⁵⁾ oraz jej zmian z 1995 r. zatwierdzonych decyzją Rady 1999/802/WE⁽⁶⁾, a także Protokołu dotyczącego ochrony Morza Śródziemnego przed zanieczyszczeniami ze źródeł lądowych zatwierdzonego decyzją Rady 83/101/EWG⁽⁷⁾ i jego zmian z 1996 r. zatwierdzonych decyzją Rady 1999/801/WE⁽⁸⁾. Niniejsza dyrektywa powinna przyczynić się również do wypełnienia zobowiązań w zakresie ochrony środowiska morskiego przed zanieczyszczeniem podjętych przez państwa członkowskie w ramach Konwencji o ochronie Morza Czarnego przed zanieczyszczeniem, której Wspólnota jeszcze nie jest stroną, lecz ma jedynie status obserwatora.
- (20) Do uczestniczenia w działaniach określonych w niniejszej dyrektywie należy zaprosić kraje trzecie posiadające wody w tych samych regionach lub podregionach morskich co państwo członkowskie; udział tych krajów ułatwi osiągnięcie dobrego stanu środowiska w danych regionach i podregionach morskich.
- (21) Dla osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy zasadnicze znaczenie ma zapewnienie połączenia celów związanych z ochroną, środków związanych z zarządzaniem oraz działań dotyczących monitorowania i oceny, ustanowionych dla środków ochrony przestrzennej, takich jak specjalne obszary ochrony, obszary specjalnej ochrony lub chronione obszary morskie.
- (22) Należy również wziąć pod uwagę różnorodność biologiczną i możliwości w zakresie badań morskich związanych ze środowiskami głębinowymi.
- (23) Z uwagi na fakt, że programy środków realizowane na mocy strategii morskich będą skuteczne jedynie w przypadku gdy zostaną opracowane na podstawie solidnej wiedzy o stanie środowiska morskiego na danym obszarze i jak najlepiej dostosowane do potrzeb występujących na danych wodach w każdym z państw członkowskich – z uwzględnieniem ogólnych perspektyw dla danego regionu lub podregionu morskiego – powinny zostać przyjęte przepisy na poziomie krajowym dotyczące przygotowania stosownych ram polityki opartej na rzetelnej informacji, włączając w to badania dotyczące mórz i działania monitorujące. Na szczeblu wspólnotowym wsparcie badań związanych z tą tematyką powinno być stałym elementem polityk w dziedzinie badań i rozwoju. Ważnym krokiem w tym kierunku jest uwzględnienie zagadnień morskich w siódmym programie ramowym w zakresie badań i rozwoju.

⁽¹⁾ Dz.U. L 179 z 23.6.1998, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 73 z 16.3.1994, s. 19.

⁽³⁾ Dz.U. L 104 z 3.4.1998, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 118 z 19.5.2000, s. 44.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 240 z 19.9.1977, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 322 z 14.12.1999, s. 32.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 67 z 12.3.1983, s. 1.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 322 z 14.12.1999, s. 18.

- (24) Jako pierwszy krok w przygotowaniach programów środków państwa członkowskie w danym regionie lub podregionie morskim powinny przeprowadzić analizę cech lub właściwości presji i oddziaływania na swoje wody morskie, identyfikując główne źródła presji i oddziaływania na nie, a także przeprowadzić analizę ekonomiczną i społeczną ich użytkowania oraz kosztów degradacji środowiska morskiego. Jako podstawę do tych analiz można wykorzystać oceny już przeprowadzone w ramach regionalnych konwencji morskich.
- (25) Na podstawie takich analiz państwa członkowskie powinny następnie określić dla swoich wód morskich zbiór właściwości dobrego stanu środowiska. W tym celu należy wprowadzić przepis określający kryteria i standardy metodologiczne, tak aby zapewnić spójność i umożliwić porównanie regionów i podregionów morskich w zakresie pozwalającym na osiągnięcie dobrego stanu środowiska. Należy je opracować przy udziale wszystkich zainteresowanych stron.
- (26) Kolejnym etapem na drodze do osiągnięcia dobrego stanu środowiska powinno być określenie celów środowiskowych oraz utworzenie programów monitorowania umożliwiających prowadzenie stałej i regularnej oceny stanu danych wód morskich.
- (27) Państwa członkowskie powinny następnie stworzyć i realizować programy środków mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu środowiska na danych wodach przy jednoczesnym spełnieniu obowiązujących wspólnotowych i międzynarodowych wymogów oraz z uwzględnieniem potrzeb danego regionu lub podregionu morskiego. Środki te należy opracować na podstawie zasady ostrożności oraz zasad podejmowania działania zapobiegawczego, naprawiania szkody w środowisku w pierwszym rzędzie u źródła oraz zasady „zanieczyszczający płaci”.
- (28) Państwa członkowskie powinny podjąć powyższe kroki ze względu na wymagane precyzyjne określenie najistotniejszych zagadnień. W celu zapewnienia spójności działań prowadzonych na terenie całej Wspólnoty oraz w związku ze zobowiązaniami podjętymi na poziomie światowym ważne jest, aby państwa członkowskie informowały Komisję o podejmowanych krokach, tak aby Komisja mogła ocenić spójność działań w obrębie danego regionu lub podregionu morskiego oraz odpowiednio udzielić wskazówek dotyczących ewentualnych niezbędnych zmian.
- (29) Państwa członkowskie powinny podejmować niezbędne środki w celu osiągnięcia bądź utrzymania dobrego stanu ekologicznego środowiska morskiego. Należy jednak zaznaczyć, że osiągnięcie bądź utrzymanie dobrego stanu ekologicznego środowiska pod każdym względem może nie być możliwe w przypadku wszystkich wód morskich do roku 2020. Dlatego z uwagi na rzetelność i wykonalność należy ustanowić przepisy uwzględniające przypadki, kiedy realizacja wyznaczonych ambitnych celów środowiskowych lub osiągnięcie czy też utrzymanie dobrego stanu ekologicznego środowiska są niemożliwe dla danego państwa członkowskiego.
- (30) W tym kontekście należy przyjąć przepisy dla dwóch przypadków szczególnych. Pierwszy szczególny przypadek dotyczy sytuacji, kiedy państwo członkowskie nie może zrealizować celów środowiskowych z powodu działania lub zaniechania, za które dane państwo członkowskie nie odpowiada, z przyczyn naturalnych, z powodu siły wyższej lub działań podjętych przez to państwo członkowskie ze względu na ważny interes publiczny, który przeważa nad negatywnym oddziaływaniem na środowisko, albo z powodu warunków naturalnych, które nie pozwalają na terminową poprawę stanu wód morskich. Dane państwo członkowskie powinno uzasadnić, dlaczego uważa, że w tym przypadku można mówić o przypadku szczególnym, określić objęty nim obszar oraz zastosować właściwe środki *ad hoc* służące dalszej realizacji celów środowiskowych, tak aby zapobiegać dalszemu pogarszaniu się stanu wód morskich oraz łagodzić niekorzystny wpływ działań w danym regionie lub podregionie morskim.
- (31) Drugim przypadkiem szczególnym jest sytuacja, kiedy państwo członkowskie określiło problem oddziałujący na stan środowiska jego wód morskich, a nawet całego regionu lub podregionu morskiego, który to problem nie może być jednak rozwiązany przez podjęcie działań na poziomie krajowym lub który jest związany z inną polityką wspólnotową lub umową międzynarodową. W takim przypadku należy dokonać ustaleń dotyczących powiadamiania o tym Komisji w ramach procedury informowania o programach środków i – gdy konieczne są działania Wspólnoty – przekazać właściwe zalecenia Komisji i Radzie.
- (32) Konieczne jest jednak kontrolowanie na poziomie Wspólnoty elastycznego podejścia wprowadzonego dla przypadków szczególnych. W odniesieniu do pierwszego przypadku szczególnego należy zatem starannie rozważyć skuteczność wszelkich środków stosowanych *ad hoc*. Ponadto w przypadkach gdy dane państwo członkowskie odwołuje się do działań podjętych z uwagi na interes publiczny, Komisja powinna ocenić, czy jakiegokolwiek modyfikacje lub zmiany zachodzące w środowisku morskim na skutek tych działań nie uniemożliwiają w sposób trwały osiągnięcia dobrego stanu środowiska w danym regionie lub podregionie morskim albo w obrębie wód morskich należących do innych państw członkowskich ani temu nie zagrażają. Jeśli Komisja uzna, że zastosowane środki są niewystarczające lub nieodpowiednie, by zapewnić spójność działań w całym danym regionie lub podregionie morskim, powinna udzielić wskazówek dotyczących ewentualnych niezbędnych zmian.

- (33) W odniesieniu do drugiego przypadku szczególnego Komisja powinna rozważyć dany problem i udzielić odpowiedzi w terminie sześciu miesięcy. Komisja powinna odpowiednio uwzględnić zalecenia danego państwa członkowskiego podczas przedstawiania odnośnych wniosków Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (34) W związku z dynamicznym charakterem ekosystemów morskich i ich naturalną zmiennością, a także z uwagi na fakt, że presje i oddziaływanie na nie mogą się różnić wraz z ewolucją charakteru działalności człowieka oraz zmianami klimatu, określenie dobrego stanu środowiska może z czasem wymagać dostosowania. Zgodnie z tym programy środków na rzecz ochrony środowiska morskiego i zarządzania nim powinny być elastyczne i możliwe do dostosowania do zmian, a także powinny uwzględniać rozwój naukowy i technologiczny. Należy w związku z tym przyjąć przepisy pozwalające na regularną aktualizację strategii morskich.
- (35) Należy również przyjąć przepisy dotyczące publikowania programów środków oraz ich uaktualnionych wersji, a także przekazywania Komisji sprawozdań okresowych opisujących postępy realizacji tych programów.
- (36) Aby zapewnić aktywny udział społeczeństwa w pracach przy opracowywaniu, realizacji oraz uaktualnianiu strategii morskich, powinny zostać przyjęte przepisy dotyczące odpowiedniego informowania społeczeństwa o różnych elementach tych strategii lub ich uaktualnionych wersji, a także przekazywania na wniosek odpowiednich informacji wykorzystywanych przy opracowywaniu strategii morskich, zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym w sprawie publicznego dostępu do informacji o środowisku.
- (37) Komisja powinna opublikować pierwsze sprawozdanie oceniające wdrożenie niniejszej dyrektywy w terminie dwóch lat po otrzymaniu wszystkich programów środków, najpóźniej do roku 2019. Kolejne sprawozdania Komisja powinna publikować co sześć lat.
- (38) Należy ustanowić przepis dotyczący przyjmowania standardów metodologicznych stosowanych przy ocenie stanu środowiska morskiego, monitorowaniu, ocenie celów środowiskowych oraz przyjmowaniu formatów technicznych do celów przekazywania i przetwarzania danych, zgodnie z dyrektywą 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiającą infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) ⁽¹⁾.
- (39) Środki dotyczące zarządzania rybołówstwem mogą być stosowane w ramach wspólnej polityki rybołówstwa określonej w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2371/2002 z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie ochrony i zrównoważonej eksploatacji zasobów rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa ⁽²⁾ na podstawie opinii naukowców w celu wspierania osiągnięcia celów wyznaczonych w niniejszej dyrektywie, łącznie z całkowitym zakazem połowów na niektórych obszarach, tak aby zapewnić integralność, strukturę i funkcjonowanie ekosystemów, które mają być utrzymane lub odtworzone, i – w razie potrzeby – aby chronić m.in. tarliska, wylęgarnie i żerowiska. Artykuły 30 i 31 Traktatu Euratom dotyczą kontroli zrzutów i emisji powstających na skutek użytkowania materiałów radioaktywnych i z tego względu niniejsza dyrektywa nie powinna obejmować tych kwestii.
- (40) Wspólna polityka rybołówstwa, w tym również po przyszłej reformie, powinna uwzględniać oddziaływanie rybołówstwa na środowisko oraz cele niniejszej dyrektywy.
- (41) Jeśli państwa członkowskie uznają, że wskazane jest działanie w dziedzinie wspomnianej powyżej lub w innych dziedzinach związanych z inną polityką wspólnotową lub umową międzynarodową, powinny przedstawić odpowiednie zalecenia dotyczące działań wspólnotowych.
- (42) Poważne obawy dotyczące stanu środowiska, zwłaszcza te spowodowane zmianami klimatycznymi, związane z wodami arktycznymi, tj. środowiskiem morskim sąsiadującym ze Wspólnotą i mającym dla niej szczególne znaczenie, należy poddać ocenie instytucji Wspólnoty i mogą one wymagać działań w celu zagwarantowania ochrony środowiska Arktyki.
- (43) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, mianowicie ochrona i zachowanie środowiska morskiego, zapobieganie pogarszaniu się stanu tego środowiska oraz, w miarę możliwości, przywrócenie stanu tego środowiska na obszarach poddanych niekorzystnemu oddziaływaniu, nie mogą w sposób wystarczający zostać osiągnięte przez państwa członkowskie, ale ze względu na skalę i skutki proponowanego działania lepsze ich osiągnięcie jest możliwe na szczeblu wspólnotowym, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (44) Podstawą programów środków i wynikających z nich działań państw członkowskich powinno być podejście oparte na ekosystemie w zarządzaniu działalnością człowieka oraz zasady, o których mowa w art. 174 Traktatu, w szczególności zasada ostrożności.

⁽¹⁾ Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 358 z 31.12.2002, s. 59. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 865/2007 (Dz.U. L 192 z 24.7.2007, s. 1).

- (45) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznawanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej⁽¹⁾, w szczególności jej art. 37 mającym na celu wspieranie uwzględniania w politykach wspólnotowych gwarancji wysokiego poziomu ochrony środowiska i poprawy jego jakości zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.
- (46) Środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽²⁾.
- (47) W szczególności należy przyznać Komisji uprawnienie do dostosowywania załączników III, IV i V niniejszej dyrektywy do postępów naukowo-technicznych. Ponieważ środki te mają ogólny zasięg i służą zmianom innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, powinny zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą określoną w art. 5a decyzji 1999/468/WE.
- (48) Należy również przyznać Komisji uprawnienie do ustalania kryteriów oraz standardów metodologicznych stosowanych przez państwa członkowskie oraz do przyjmowania specyfikacji i ujednoczonych metod monitorowania i oceny. Ponieważ środki te mają ogólny zasięg i mają na celu zmianę innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy, powinny zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą określoną w art. 5a decyzji 1999/468/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

- Niniejsza dyrektywa ustanawia ramy, w których państwa członkowskie podejmują niezbędne środki na rzecz osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu ekologicznego środowiska morskiego najpóźniej do 2020 r.
- W tym celu opracowuje się i wdraża strategie morskie, aby:
  - chronić i zachować środowisko morskie, zapobiegać jego degradacji lub gdy jest to wykonalne odtwarzać ekosystemy

⁽¹⁾ Dz.U. C 364 z 18.12.2000, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, s. 11).

morskie na obszarach, gdzie uległy one niekorzystnemu oddziaływaniu;

- zapobiegać i stopniowo eliminować zanieczyszczenie środowiska morskiego, o czym mowa w art. 3 ust. 8, aby wykluczyć znaczny wpływ na biologiczną różnorodność morską, ekosystemy morskie, zdrowie ludzkie i zgodne z prawem formy korzystania z morza, albo też znaczne dla nich zagrożenie.

3. W strategiach morskich stosuje się podejście do zarządzania działalnością człowieka oparte na ekosystemie, gwarantujące, że zbiorowy nacisk wywierany przez tego typu działalność utrzymywany jest na poziomie umożliwiającym osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego środowiska i że możliwości ekosystemów morskich reagowania na zmiany wywołane przez człowieka nie są zagrożone, umożliwiając jednocześnie trwałe użytkowanie zasobów i usług morskich przez obecne i przyszłe pokolenia.

4. Niniejsza dyrektywa przyczynia się do spójności pomiędzy kierunkami polityk, umowami i środkami legislacyjnymi oddziałującymi na środowisko morskie oraz przyczynia się do zapewnienia włączenia do nich kwestii dotyczących środowiska.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich wód morskich zdefiniowanych w art. 3 pkt 1, a także uwzględnia skutki o charakterze transgranicznym dla jakości środowiska morskiego państw trzecich tego samego regionu lub podregionu morskiego.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do działań, których wyłącznym celem jest obrona lub bezpieczeństwo narodowe. Państwa członkowskie dążą jednak do zagwarantowania, że takie działania są przeprowadzane w sposób, który – w stopniu, w jakim jest to rozsądne i wykonalne – jest zgodny z celami niniejszej dyrektywy.

Artykuł 3

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- „wody morskie” oznaczają:

- wody, dno morskie i skałę macierzystą znajdujące się od strony morza od linii podstawowej, od której mierzony jest zasięg morza terytorialnego aż do najdalej położonego obszaru wód terytorialnych i rozciągające się aż do najdalej położonego obszaru, na którym państwo członkowskie ma lub wykonuje prawa jurysdykcyjne, zgodnie z Konwencją ONZ o prawie morza (UNCLOS), z wyjątkiem wód przylegających do krajów i terytoriów, o których mowa w załączniku II do Traktatu, i francuskich departamentów zamorskich; oraz

- b) wody przybrzeżne określone w dyrektywie 2000/60/WE, ich dno morskie i podłoże, o ile szczególnie aspekty stanu ekologicznego środowiska morskiego nie były już przedmiotem wspomnianej dyrektywy lub innych przepisów prawa wspólnotowego;
- 2) „region morski” oznacza obszar morski określony w art. 4. Regiony morskie oraz ich podregiony wyznaczono w celu ułatwienia wdrożenia niniejszej dyrektywy; zostały one ustalone na podstawie kryteriów hydrologicznych, oceanograficznych i biogeograficznych;
- 3) „strategia morska” oznacza strategię, która ma być opracowana i wdrażana w odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego zgodnie z art. 5;
- 4) „stan środowiska” oznacza ogólny stan środowiska w wodach morskich, z uwzględnieniem struktury, funkcji oraz procesów zachodzących w składających się na nie ekosystemach morskich wraz z naturalnymi czynnikami fizjograficznymi, geograficznymi, biologicznymi, geologicznymi oraz klimatycznymi, jak również uwarunkowaniami fizycznymi, akustycznymi i chemicznymi, w tym uwarunkowaniami wynikającymi z działalności człowieka na danym obszarze lub poza nim;
- 5) „dobry stan środowiska” oznacza taki stan środowiska wód morskich tworzących zróżnicowane i dynamiczne pod względem ekologicznym oceany i morza, które są czyste, zdrowe i urodzajne w odniesieniu do panujących w nich warunków, zaś wykorzystanie środowiska morskiego zachodzi na poziomie, który jest zrównoważony i gwarantuje zachowanie możliwości użytkowania i prowadzenia działań przez obecne i przyszłe pokolenia, tj.:
- a) struktura, funkcje i procesy składające się na ekosystemy morskie, a także powiązane czynniki fizjograficzne, geograficzne, geologiczne i klimatyczne umożliwiają ekosystemom normalne funkcjonowanie i zachowanie odporności na zmiany środowiskowe wywołane przez człowieka. Chroni się gatunki i siedliska morskie, zapobiega spadkowi naturalnej różnorodności biologicznej będącemu skutkiem działalności człowieka, a równowaga funkcjonowania różnorodnych składników biologicznych jest zachowana;
- b) właściwości hydromorfologiczne, fizyczne i chemiczne ekosystemów, w tym właściwości będące skutkiem działalności człowieka na danym obszarze, umożliwiają normalne funkcjonowanie ekosystemów, jak opisano powyżej. Substancje i energia, w tym hałas, wprowadzane do środowiska morskiego przez człowieka, nie powodują efektów zanieczyszczenia;
- 6) „kryteria” oznaczają charakterystyczne cechy techniczne ściśle powiązane ze wskaźnikami jakości;
- 7) „cel środowiskowy” oznacza jakościowe lub ilościowe określenie pożądanego stanu różnych składników wód morskich oraz nacisków i oddziaływania na nie w odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego. Cele środowiskowe są ustalane zgodnie z art. 10;
- 8) „zanieczyszczenie” oznacza spowodowane przez działalność człowieka bezpośrednio lub pośrednio wprowadzanie do środowiska morskiego substancji lub energii, w tym również podmorski hałas będący wynikiem działalności człowieka, które powoduje lub może powodować negatywne skutki, takie jak szkody w żywych zasobach i ekosystemach morskich, w tym utratę różnorodności biologicznej, zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, utrudnienia w działalności morskiej, w tym dla rybołówstwa, turystyki i rekreacji, oraz w innych zgodnych z prawem sposobach korzystania z morza, jak również pogorszenie jakości użytkowanej wody morskiej i zmniejszenie walorów estetycznych lub też – ogólnie – pogorszenie możliwości zrównoważonego użytkowania zasobów i usług morskich;
- 9) „współpraca regionalna” oznacza współpracę i koordynację działalności państw członkowskich oraz, w miarę możliwości, państw trzecich graniczących z tym samym regionem lub podregionem morskim w celu rozwoju i wdrożenia strategii morskich;
- 10) „regionalna konwencja morska” oznacza wszelkie konwencje międzynarodowe lub umowy międzynarodowe wraz z ich organami decyzyjnymi ustanowione w celu ochrony środowiska morskiego regionów morskich, o których mowa w art. 4, takie jak Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru Morza Bałtyckiego, Konwencja o ochronie środowiska morskiego północno-wschodniego Atlantyku oraz Konwencja o środowisku morskim i regionie przybrzeżnym Morza Śródziemnego.

Artykuł 4

Regiony i podregiony morskie

1. Wypełniając zobowiązania nałożone przez niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie uwzględniają należycie fakt, że wody morskie podlegające ich suwerenności lub jurysdykcji stanowią integralną część następujących regionów morskich:

- a) Morze Bałtyckie;
- b) północno-wschodni Ocean Atlantycki;
- c) Morze Śródziemne;
- d) Morze Czarne.

Dobry stan środowiska jest określany na poziomie regionu lub podregionu morskiego, o których mowa w art. 4, na podstawie wskaźników jakości opisanych w załączniku I. Stosowane jest zarządzanie, które można dostosować, opracowane na podstawie podejścia opartego na ekosystemie w celu osiągnięcia dobrego stanu środowiska;

2. W celu uwzględnienia specyficznych uwarunkowań danego obszaru państwa członkowskie mogą wdrożyć niniejszą dyrektywę, stosując na odpowiednim poziomie dalszy podział wód morskich, o których mowa w ust. 1, pod warunkiem że podział ten zostanie dokonany w sposób zgodny z podziałem na następujące podregiony morskie:

- a) na północno-wschodnim Oceanie Atlantyckim:
- (i) Morze Północne, łącznie z cieśniną Kattegat i kanałem La Manche;
  - (ii) Morze Celtyckie;
  - (iii) Zatoka Biskajska oraz wybrzeże Półwyspu Iberyjskiego;
  - (iv) na Oceanie Atlantyckim, makaronezyjski region biogeograficzny, obejmujący wody wokół Azorów, Madery oraz Wysp Kanaryjskich;
- b) na Morzu Śródziemnym:
- (i) zachodnie Morze Śródziemne;
  - (ii) Morze Adriatyckie;
  - (iii) Morze Jońskie i środkowa część Morza Śródziemnego;
  - (iv) Morze Egejskie-Lewantyńskie.

Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich dokonanych podziałach w terminie określonym w art. 26 ust. 1 akapit pierwszy, przy czym mogą dokonywać zmian tych podziałów po zakończeniu oceny wstępnej, o której mowa w art. 5 ust. 2 lit. a) ppkt (i).

Artykuł 5

Strategie morskie

1. Każde państwo członkowskie opracowuje w odniesieniu do każdego odpowiedniego regionu lub podregionu morskiego strategię morską dla jego wód morskich zgodnie z planem działania określonym w ust. 2 lit. a) i b).

2. Państwa członkowskie wchodzące w skład tego samego regionu lub podregionu morskiego prowadzą współpracę służącą zagwarantowaniu spójności i koordynacji – w obrębie każdego regionu lub podregionu morskiego – środków wymaganych do osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy, w szczególności poszczególnych elementów strategii morskich, o których mowa w lit. a) i b), na terenie danego regionu lub

podregionu morskiego zgodnie z następującym planem działania, w ramach którego zainteresowane państwa członkowskie starają się realizować wspólne podejście:

a) przygotowanie:

- (i) dokonanie, w terminie do dnia 15 lipca 2012 r., wstępnej oceny obecnego stanu środowiska danych wód oraz oddziaływania na nie wynikającego z działalności człowieka, zgodnie z art. 8;
- (ii) ustalenie, w terminie do dnia 15 lipca 2012 r., dobrego stanu środowiska dla danych wód, zgodnie z art. 9 ust. 1;
- (iii) określenie, w terminie do dnia 15 lipca 2012 r., szeregu celów środowiskowych i związanych z nimi wskaźników, zgodnie z art. 10 ust. 1;
- (iv) opracowanie i wdrożenie, w terminie do dnia 15 lipca 2014 r., chyba że określono inaczej w odpowiednich przepisach wspólnotowych, programu monitorowania dla bieżącej oceny oraz regularnego uaktualniania celów, zgodnie z art. 11 ust. 1;

b) program środków:

- (i) opracowanie, najpóźniej do 2015 r., programu środków mających na celu osiągnięcie lub zachowanie dobrego stanu środowiska, zgodnie z art. 13 ust. 1, 2 i 3;
- (ii) wejście w życie programu, o którym mowa w ppkt (i), najpóźniej do 2016 r., zgodnie z art. 13 ust. 10.

3. Państwa członkowskie posiadające granice w tym samym regionie lub podregionie morskim objętym niniejszą dyrektywą, gdzie stan morza jest na tyle krytyczny, że konieczne jest natychmiastowe działanie, powinny sporządzić plan działania zgodnie z ust. 1, zakładający wcześniejsze wejście w życie programów środków oraz ewentualnych bardziej rygorystycznych środków ochronnych, pod warunkiem że nie uniemożliwia to osiągnięcia lub utrzymania dobrego stanu ekologicznego w innym regionie lub podregionie morskim. W takich przypadkach:

- a) właściwe państwa członkowskie informują Komisję o swoim zmienionym harmonogramie i postępują zgodnie z nim;
- b) Komisję wzywa się do rozważenia zaoferowania działań wspierających państwa członkowskie w zwiększonych staraniach na rzecz polepszenia środowiska morskiego przez uczynienie danego regionu projektem pilotażowym.

Artykuł 6

Współpraca regionalna

1. W celu osiągnięcia koordynacji, o której mowa w art. 5 ust. 2, w miarę możliwości i w razie potrzeby, państwa członkowskie wykorzystują istniejące regionalne struktury współpracy instytucjonalnej obejmujące dany region lub podregion morski, w tym struktury stworzone na mocy regionalnych konwencji morskich.

2. W celu ustanowienia i wykonania strategii morskich w obrębie każdego regionu lub podregionu morskiego państwa członkowskie dokładają wszelkich starań przy wykorzystaniu odpowiednich forów międzynarodowych, w tym mechanizmów i struktur przewidzianych w regionalnych konwencjach morskich, aby skoordynować swoje działania z działaniami państw trzecich, posiadających w tym samym regionie lub podregionie morskim wody podlegające ich suwerenności lub jurysdykcji.

W tym kontekście państwa członkowskie opierają się w możliwie największym stopniu na odpowiednich istniejących programach i działaniach w ramach struktur powstałych na mocy umów międzynarodowych, takich jak regionalne konwencje morskie.

Koordynacja i współpraca są rozszerzane, w odpowiednich przypadkach, na wszystkie państwa członkowskie na obszarze zlewni każdego regionu lub podregionu morskiego, w tym na państwa śródlądowe, w celu umożliwienia państwom członkowskim w tym regionie lub podregionie morskim wypełnienia ich zobowiązań nałożonych na mocy niniejszej dyrektywy, przy wykorzystaniu istniejących struktur współpracy opisanych w niniejszej dyrektywie lub dyrektywie 2000/60/WE.

Artykuł 7

Właściwe organy

1. W terminie do dnia 15 lipca 2010 r. państwa członkowskie wyznaczają dla każdego danego regionu lub podregionu morskiego organ lub organy właściwe w sprawach dotyczących wdrożenia niniejszej dyrektywy w odniesieniu do wód morskich podlegających danemu państwu.

W terminie do dnia 15 stycznia 2011 r. państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz wyznaczonych właściwych organów wraz z informacjami wymienionymi w załączniku II.

Jednocześnie państwa członkowskie wysyłają Komisji wykaz swoich właściwych organów przy tych organach międzynarodowych, w których pracach uczestniczą i które są właściwe dla wdrażania niniejszej dyrektywy.

Państwa członkowskie położone na obszarze zlewni każdego regionu lub podregionu morskiego wyznaczają również właściwy organ lub organy do celów współpracy i koordynacji, o których mowa w art. 6.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich zmianach dotyczących informacji przekazanych zgodnie z ust. 1 w ciągu sześciu miesięcy od daty wprowadzenia w życie takiej zmiany.

ROZDZIAŁ II

STRATEGIE MORSKIE: PRZYGOTOWANIA

Artykuł 8

Ocena

1. W odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego państwa członkowskie sporządzają wstępną ocenę swoich wód morskich, która uwzględnia istniejące dane, jeśli są one dostępne, oraz zawiera następujące elementy:

a) analizę podstawowych cech i właściwości oraz obecnego stanu środowiska tych wód na podstawie przykładowego wykazu elementów określonego w tabeli 1 w załączniku III, uwzględniając właściwości fizyko-chemiczne, typy siedlisk, składniki biologiczne oraz hydromorfologię;

b) analizę dominujących presji i oddziaływań, łącznie z działalnością człowieka, wywieranych na stan środowiska tych wód, która:

(i) opiera się na przykładowym wykazie elementów umieszczonych w tabeli 2 w załączniku III oraz uwzględnia jakościowe i ilościowe aspekty różnych presji oraz dające się wyróżnić tendencje;

(ii) obejmuje skutki kumulacyjne i synergiczne; oraz

(iii) uwzględnia odpowiednie oceny przeprowadzone na mocy obowiązującego prawodawstwa wspólnotowego;

c) ekonomiczną i społeczną analizę użytkowania tych wód oraz analizę kosztów degradacji środowiska morskiego.

2. Analizy, o których mowa w ust. 1, uwzględniają elementy dotyczące wód przybrzeżnych, przejściowych i terytorialnych objętych stosownymi przepisami obowiązującego prawodawstwa wspólnotowego, a zwłaszcza dyrektywy 2000/60/WE. W analizach tych uwzględnia się również lub stosuje jako podstawę inne stosowne oceny, takie jak przeprowadzone wspólnie w ramach regionalnych konwencji morskich, tak aby możliwe było dokonanie kompleksowej oceny stanu środowiska morskiego.

3. Dla każdego regionu morskiego państwa członkowskie, przygotowując ocenę, o której mowa w ust. 1, podejmują starania w drodze koordynacji ustanowionej na mocy art. 5 i 6 w celu zapewnienia:

a) zgodności metodologii oceny w całym regionie lub podregionie morskim;

- b) uwzględniania oddziaływania i właściwości o charakterze transgranicznym.

Artykuł 9

Określenie dobrego stanu środowiska

1. W oparciu o wstępną ocenę przeprowadzoną zgodnie z art. 8 ust. 1 państwa członkowskie w odniesieniu do każdego danego regionu lub podregionu morskiego określają dla wód morskich zestaw właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska, w oparciu o wskaźniki jakości wymienione w załączniku I.

Państwa członkowskie uwzględniają przykładowy wykaz elementów zawarty w tabeli 1 w załączniku III, a w szczególności właściwości fizyko-chemiczne, typy siedlisk, właściwości biologiczne oraz hydromorfologie.

Państwa członkowskie uwzględniają również naciski lub wpływ działań człowieka w każdym regionie lub podregionie morskim, mając na uwadze przykładowe wykazy elementów określone w tabeli 2 w załączniku III.

2. Państwa członkowskie powiadają Komisję o ocenie dokonanej zgodnie z art. 8 ust. 1 oraz o ustaleniach dokonanych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu w ciągu trzech miesięcy od dokonania tych ustaleń.

3. Kryteria i standardy metodologiczne, które mają być zastosowane przez państwa członkowskie i które mają służyć zmianie innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, są określane na podstawie załączników I i III, zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 25 ust. 3, w terminie do dnia 15 lipca 2010 r., w taki sposób, aby zapewnić spójność i umożliwić porównanie, w jakim stopniu udaje się osiągnąć dobry stan środowiska w regionach i podregionach morskich. Przed zaproponowaniem takich kryteriów i standardów Komisja konsultuje się z wszystkimi zainteresowanymi stronami, w tym z regionalnymi konwencjami morskimi.

Artykuł 10

Określenie celów środowiskowych

1. Na podstawie oceny wstępnej przeprowadzonej zgodnie z art. 8 ust. 1 państwa członkowskie określają w odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego kompleksowy zestaw celów środowiskowych i związanych z nimi wskaźników odnoszący się do ich wód morskich w celu ukierunkowania działań na rzecz osiągnięcia dobrego stanu środowiska w środowisku morskim, biorąc pod uwagę przykładowe wykazy presji i oddziaływania określonych w tabeli 2 w załączniku III oraz właściwości określonych w załączniku IV.

Przy opracowywaniu tych celów i wskaźników państwa członkowskie uwzględniają ciągłe stosowanie odpowiednich, istniejących celów środowiskowych określonych dla tych samych wód na poziomie krajowym, wspólnotowym lub międzynarodowym, zapewniając wzajemną zgodność tych celów oraz uwzględnianie odnośnych skutków i cech o charakterze transgranicznym w możliwie najszerszym zakresie.

2. Państwa członkowskie powiadają Komisję o celach środowiskowych w ciągu trzech miesięcy od ich określenia.

Artykuł 11

Programy monitorowania

1. Na podstawie oceny wstępnej przeprowadzonej zgodnie z art. 8 ust. 1 państwa członkowskie określają i realizują skoordynowane programy monitorowania służące prowadzeniu bieżącej oceny stanu środowiska ich wód morskich na podstawie przykładowego wykazu zawartego w załączniku III i wykazu zawartego w załączniku V oraz w odniesieniu do celów środowiskowych określonych zgodnie z art. 10.

Programy monitorowania są spójne w obrębie regionów lub podregionów morskich i opierają się na stosownych przepisach prawa wspólnotowego dotyczących oceny i monitorowania, w tym dyrektywy siedliskowej i dyrektywy ptasiej, lub umów międzynarodowych oraz są zgodne z tymi przepisami.

2. Państwa członkowskie wchodzące w skład jednego regionu lub podregionu morskiego sporządzają programy monitorowania zgodnie z ust. 1 oraz, mając na uwadze spójność i koordynację, dążą do zapewnienia:

a) zgodności metod monitorowania w całym regionie lub podregionie morskim w celu ułatwienia porównywania wyników monitorowania;

b) uwzględniania istotnego oddziaływania i właściwości o charakterze transgranicznym.

3. Państwa członkowskie powiadają Komisję o programach monitorowania w ciągu trzech miesięcy od ich określenia.

4. Specyfikacje i ujednolicone metody monitorowania i oceny, które uwzględniają istniejące zobowiązania i umożliwiają porównywanie wyników monitorowania i oceny oraz które służą zmianie innych niż istotne elementów niniejszej dyrektywy przez jej uzupełnienie, są przyjmowane zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 25 ust. 3.

Artykuł 12

Powiadomienia i ocena Komisji

Na podstawie wszystkich powiadomień otrzymanych zgodnie z art. 9 ust. 2, art. 10 ust. 2 i art. 11 ust. 3 w odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego Komisja dokonuje oceny, czy w przypadku każdego państwa członkowskiego elementy zawarte w powiadomieniu tworzą odpowiednie ramy spełniające wymogi niniejszej dyrektywy, a także może zwrócić się do danego państwa członkowskiego o dostarczenie wszelkich dodatkowych niezbędnych informacji, które są dostępne.

Sporządzając oceny, Komisja uwzględni spójność ram w obrębie różnych regionów i podregionów morskich oraz w całej Wspólnocie.

W ciągu sześciu miesięcy od otrzymania wszystkich tych powiadomień Komisja informuje zainteresowane państwa członkowskie, czy uważa, że elementy zawarte w powiadomieniu są zgodne z niniejszą dyrektywą, oraz udziela wskazówek dotyczących wszelkich modyfikacji, które uważa za niezbędne.

ROZDZIAŁ III

STRATEGIE MORSKIE: PROGRAMY ŚRODKÓW

Artykuł 13

Programy środków

1. W odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego państwa członkowskie określają środki, które należy zastosować, aby osiągnąć lub utrzymać dobry stan środowiska na ich wodach morskich, jak określono w art. 9 ust. 1.

Środki te są opracowywane na podstawie oceny wstępnej przeprowadzonej zgodnie z art. 8 ust. 1 oraz w odniesieniu do celów środowiskowych określonych zgodnie z art. 10 ust. 1, jak również przy uwzględnieniu rodzajów środków wymienionych w załączniku VI.

2. Państwa członkowskie włączają środki opracowane zgodnie z ust. 1 do programu środków, biorąc pod uwagę właściwe środki wymagane na mocy prawodawstwa wspólnotowego, w szczególności dyrektywy 2000/60/WE, dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych⁽¹⁾ i dyrektywy 2006/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006 r. dotyczącej zarządzania jakością wody w kąpieliskach⁽²⁾, a także przyjętych w przyszłości przepisów w sprawie norm jakości środowiska w dziedzinie polityki wodnej lub umów międzynarodowych.

3. Przy opracowywaniu programu środków na mocy ust. 2 państwa członkowskie w należyty sposób uwzględniają zasadę

zrównoważonego rozwoju, a w szczególności społeczny i gospodarczy wpływ planowanych środków. W celu wsparcia właściwego organu lub organów, o których mowa w art. 7, w realizacji ich celów w sposób zintegrowany państwa członkowskie mogą określić bądź ustanowić ramy administracyjne w celu korzystania z takiego współdziałania.

Przed wprowadzeniem jakiegokolwiek nowego środka państwa członkowskie dopilnowują, by były one opłacalne i technicznie wykonalne, oraz przeprowadzają oceny oddziaływania, w tym analizy kosztów i korzyści.

4. Programy środków ustanowione na mocy niniejszego artykułu zawierają środki ochrony przestrzennej, przyczyniające się do powstawania spójnych i reprezentatywnych sieci chronionych obszarów morskich, odpowiednio obejmujące różnorodność tworzonych przez nie ekosystemów, takich jak specjalne obszary ochrony zgodnie z dyrektywą siedliskową, obszary specjalnej ochrony zgodnie z dyrektywą ptasią oraz chronione obszary morskie zgodnie z ustaleniami Wspólnoty i zainteresowanych państw członkowskich w ramach umów międzynarodowych lub regionalnych, których są stronami.

5. Jeżeli państwa członkowskie uważają, że zarządzanie działalnością człowieka na poziomie wspólnotowym lub międzynarodowym może mieć znaczny wpływ na środowisko morskie, zwłaszcza na obszarach, o których mowa w ust. 4, indywidualnie lub wspólnie zwracają się do właściwego organu lub odpowiedniej organizacji międzynarodowej w celu rozpatrzenia i ewentualnego podjęcia środków, które mogą być niezbędne do osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy, tak aby zapewnić integralność, strukturę i funkcjonowanie ekosystemów, które mają być utrzymane lub w razie potrzeby odtworzone.

6. Najpóźniej do 2013 r. państwa członkowskie udostępniają opinii publicznej w odniesieniu do każdego regionu i podregionu morskiego istotne informacje dotyczące obszarów, o których mowa w ust. 4 i 5.

7. Państwa członkowskie wskazują w swoich programach sposób wdrażania środków oraz określają, w jaki sposób przyczynią się one do osiągnięcia celów środowiskowych ustanowionych zgodnie z art. 10 ust. 1.

8. Państwa członkowskie rozważają wpływ realizowanych przez siebie programów środków na wody pozostające poza obszarem ich wód morskich w celu zminimalizowania zagrożeń dla tych wód i w miarę możliwości uzyskania pozytywnego wpływu.

9. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję i wszystkie inne zainteresowane państwa członkowskie o swoich programach środków w ciągu trzech miesięcy od ich ustanowienia.

⁽¹⁾ Dz.U. L 135 z 30.5.1991, s. 40. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 64 z 4.3.2006, s. 37.

10. Z zastrzeżeniem art. 16 państwa członkowskie zapewniają wdrożenie programów w ciągu jednego roku od ich ustanowienia.

Artykuł 14

Wyjątki

1. Państwo członkowskie może określić przykłady obszarów na terenie swoich wód morskich, gdzie z jakiegokolwiek powodu wymienionego w lit. a)–d) cele środowiskowe lub dobry stan ekologiczny środowiska nie mogą zostać osiągnięte we wszystkich aspektach przy zastosowaniu środków przyjętych przez to państwo członkowskie lub z powodów, o których mowa w lit. e), nie mogą zostać osiągnięte w określonym przedziale czasowym:

- a) działanie lub brak działania, za które dane państwo członkowskie nie jest odpowiedzialne;
- b) przyczyny naturalne;
- c) siła wyższa;
- d) modyfikacje lub zmiany fizycznych właściwości wód morskich spowodowane przez działania podjęte z ważnych względów interesu publicznego, które zostały uznane za istotniejsze niż negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym oddziaływanie transgraniczne;
- e) warunki naturalne, które nie pozwalają na szybką poprawę stanu danych wód morskich.

Dane państwo członkowskie wyraźnie wskazuje takie przypadki w swoim programie środków i przekazuje Komisji uzasadnienie swojej opinii. Przy określaniu przykładów takich obszarów państwa członkowskie uwzględniają konsekwencje dla państw członkowskich w danym regionie lub podregionie morskim.

Dane państwo członkowskie podejmuje jednak właściwe środki *ad hoc* służące dalszemu dążeniu do osiągnięcia celów środowiskowych, aby zapobiec postępującemu pogarszaniu się stanu wód morskich z powodów określonych w lit. b), c) lub d), oraz służące złagodzeniu niekorzystnego oddziaływania na poziomie danego regionu lub podregionu morskiego lub w wodach morskich innych państw członkowskich.

2. W sytuacji przewidzianej w ust. 1 lit. d) państwa członkowskie dbają o to, by modyfikacje i zmiany w sposób trwały nie wykluczały osiągnięcia dobrego stanu środowiska na poziomie danego regionu lub podregionu morskiego lub w wodach morskich innych państw członkowskich ani nie zagrażały osiągnięciu takiego stanu.

3. Środki *ad hoc*, o których mowa w ust. 1 akapit trzeci, są w stopniu, w jakim jest to wykonalne, włączane do programu środków.

4. Państwa członkowskie opracowują i wdrażają wszystkie elementy strategii morskich, o których mowa w art. 5 ust. 2, lecz nie muszą przy tym podejmować szczególnych kroków, poza przypadkiem wstępnej oceny opisanej w art. 8, jeśli nie występuje znaczne zagrożenie dla środowiska morskiego, lub gdyby koszty były nieproporcjonalnie wysokie, biorąc pod uwagę zagrożenia dla środowiska morskiego i pod warunkiem że sytuacja nie ulega pogorszeniu.

W przypadku gdy państwo członkowskie nie podejmuje żadnych kroków z któregośkolwiek z wymienionych powodów, państwo to przekazuje Komisji konieczne uzasadnienie swojej decyzji, unikając sytuacji, w której osiągnięcie dobrego stanu środowiska jest stale zagrożone.

Artykuł 15

Zalecenie działania Wspólnoty

1. W przypadku stwierdzenia przez państwo członkowskie występowania problemu, który oddziałuje na stan środowiska jego wód morskich i który nie może zostać rozwiązany za pomocą środków przyjętych na poziomie krajowym lub który jest powiązany z inną polityką Wspólnoty lub umową międzynarodową, państwo to informuje o tym Komisję i przekazuje uzasadnienie będące podstawą jego opinii.

Komisja reaguje w terminie nieprzekraczającym sześciu miesięcy.

2. Jeśli wymagane jest działanie instytucji Wspólnoty, państwa członkowskie zwracają się do Komisji i Rady z odpowiednimi zaleceniami co do środków dotyczących problemów, o których mowa w ust. 1. O ile stosowne przepisy wspólnotowe nie stanowią inaczej, Komisja reaguje na każde z takich zaleceń w terminie nieprzekraczającym sześciu miesięcy i, w stosownych przypadkach, w odpowiedni sposób je uwzględnia przy przedstawianiu związanych z nimi wniosków Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 16

Powiadomienia i ocena Komisji

Na podstawie powiadomień o programach środków dokonywanych zgodnie z art. 13 ust. 9 Komisja dokonuje oceny, czy w przypadku każdego państwa członkowskiego programy zawarte w powiadomieniu stanowią właściwe ramy spełniające wymogi niniejszej dyrektywy, a także może zwrócić się do danego państwa członkowskiego o dostarczenie wszelkich niezbędnych dodatkowych informacji, które są dostępne.

Sporządzając oceny, Komisja uwzględnia spójność programów środków w obrębie różnych regionów i podregionów morskich oraz w całej Wspólnocie.

W ciągu sześciu miesięcy od otrzymania wszystkich tych powiadomień Komisja informuje zainteresowane państwa członkowskie, czy uważa, że programy środków zawarte w powiadomieniu są zgodne z niniejszą dyrektywą, oraz udziela wskazówek dotyczących wszelkich modyfikacji, które uważa za niezbędne.

ROZDZIAŁ IV

AKTUALIZACJA, SPRAWOZDANIA I INFORMOWANIE SPOŁECZEŃSTWA

Artykuł 17

Aktualizacja

1. Państwa członkowskie zapewniają aktualizowanie strategii morskich dotyczących każdego danego regionu lub podregionu morskiego.

2. Do celów ust. 1 państwa członkowskie dokonują w sposób skoordynowany, o czym mowa w art. 5, przeglądu następujących elementów swoich strategii morskich co sześć lat od momentu ich pierwotnego określenia:

a) pierwotnej oceny i ustalenia dobrego stanu środowiska, przewidzianych odpowiednio w art. 8 ust. 1 oraz art. 9 ust. 1;

b) celów środowiskowych określonych zgodnie z art. 10 ust. 1;

c) programów monitorowania określonych zgodnie z art. 11 ust. 1;

d) programów środków określonych zgodnie z art. 13 ust. 2.

3. Szczegóły dotyczące aktualizacji przeprowadzonych w następstwie przeglądów przewidzianych w ust. 2 są przesyłane Komisji, regionalnym konwencjom morskim i pozostałym zainteresowanym państwom członkowskim w ciągu trzech miesięcy po ich opublikowaniu zgodnie z art. 19 ust. 2.

4. Artykuły 12 i 16 stosuje się odpowiednio do przepisów niniejszego artykułu.

Artykuł 18

Sprawozdania okresowe

W ciągu trzech lat po opublikowaniu każdego programu środków lub jego aktualizacji zgodnie z art. 19 ust. 2 państwa

członkowskie przedstawiają Komisji krótkie sprawozdanie okresowe opisujące postępy we wdrażaniu tego programu.

Artykuł 19

Informowanie społeczeństwa i konsultacje

1. Zgodnie z odpowiednim obowiązującym prawodawstwem Wspólnoty państwa członkowskie zapewniają, by wszystkie zainteresowane strony odpowiednio wcześniej miały zapewnioną rzeczywistą możliwość uczestniczenia we wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w tym w miarę możliwości istniejące organy lub struktury zarządzające, łącznie z regionalnymi konwencjami morskimi, naukowymi organami doradczymi oraz regionalnymi komitetami doradczymi.

2. Państwa członkowskie publikują i publicznie udostępniają podsumowania następujących elementów strategii morskich lub dotyczących ich uaktualnień, umożliwiając zgłaszanie do nich uwag:

a) wstępna ocena i określenie dobrego stanu środowiska, przewidziane, odpowiednio, w art. 8 ust. 1 oraz art. 9 ust. 1;

b) cele środowiskowe określone zgodnie z art. 10 ust. 1;

c) programy monitorowania określone zgodnie z art. 11 ust. 1;

d) programy środków określone zgodnie z art. 13 ust. 2.

3. Odnośnie do dostępu do informacji na tematy związane ze środowiskiem zastosowanie ma dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska ⁽¹⁾.

Zgodnie z dyrektywą 2007/2/WE państwa członkowskie zapewniają Komisji, do celów wykonywania przez nią zadań związanych z niniejszą dyrektywą, zwłaszcza przeglądu stanu środowiska morskiego we Wspólnocie zgodnie z art. 20 ust. 3 lit. b), dostęp do tych danych i informacji oraz prawo korzystania z danych i informacji uzyskanych w wyniku wstępnych ocen przeprowadzonych zgodnie z art. 8 oraz programów monitorowania stworzonych zgodnie z art. 11.

Nie później niż sześć miesięcy po udostępnieniu danych i informacji uzyskanych w wyniku wstępnych ocen przeprowadzonych zgodnie z art. 8 oraz programów monitorowania stworzonych zgodnie z art. 11 informacje te i dane udostępniane są również Europejskiej Agencji Środowiska do celów wykonywania przez nią swoich zadań.

⁽¹⁾ Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26.

Artykuł 20

Sprawozdania Komisji

1. Komisja publikuje pierwsze sprawozdanie z oceną procesu wdrażania niniejszej dyrektywy w ciągu dwóch lat po otrzymaniu wszystkich programów środków, a najpóźniej do roku 2019.

Komisja publikuje kolejne sprawozdania co sześć lat. Komisja przekazuje sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

2. Najpóźniej do dnia 15 lipca 2012 r. Komisja publikuje sprawozdanie, w którym określi wkład niniejszej dyrektywy w wykonywanie istniejących obowiązków, zobowiązań i inicjatyw państw członkowskich lub Wspólnoty na szczeblu wspólnotowym lub międzynarodowym w dziedzinie ochrony środowiska wód morskich.

Sprawozdanie to jest przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

3. Sprawozdania przewidziane w ust. 1 obejmują:

- a) przegląd postępów we wdrażaniu niniejszej dyrektywy;
- b) przegląd stanu środowiska morskiego we Wspólnocie, w koordynacji z Europejską Agencją Środowiska i odpowiednimi regionalnymi organizacjami morskimi i organizacjami rybołówstwa oraz konwencjami;
- c) analizę strategii morskich oraz propozycje ich udoskonalenia;
- d) streszczenie informacji otrzymanych od państw członkowskich zgodnie z art. 12 i 16 oraz przeprowadzonych przez Komisję zgodnie z art. 16 ocen informacji otrzymanych od państw członkowskich zgodnie z art. 15;
- e) streszczenie uwag do każdego ze sprawozdań przedstawionych Komisji przez państwa członkowskie zgodnie z art. 18;
- f) streszczenie uwag do komentarzy przedstawionych przez Parlament Europejski i Radę w sprawie poprzednich strategii morskich;
- g) streszczenie sposobu, w jaki inne stosowne polityki Wspólnoty przyczyniają się do osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy.

Artykuł 21

Sprawozdanie w sprawie postępów w obszarach chronionych

Na podstawie informacji dostarczonych przez państwa członkowskie do 2013 r. Komisja sporządza sprawozdanie do

2014 r. w sprawie postępów w ustanawianiu chronionych obszarów morskich, uwzględniając istniejące obowiązki wynikające z prawa wspólnotowego oraz międzynarodowych zobowiązań Wspólnoty i państw członkowskich.

Sprawozdanie to jest przekazywane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 22

Finansowanie wspólnotowe

1. Ze względu na z natury priorytetowy charakter ustanowienia strategii morskich, wykonanie niniejszej dyrektywy jest wspomagane przez istniejące instrumenty finansowe Wspólnoty zgodnie z obowiązującymi zasadami i warunkami.

2. Programy opracowywane przez państwa członkowskie są współfinansowane przez UE zgodnie z istniejącymi instrumentami finansowymi.

Artykuł 23

Przegląd niniejszej dyrektywy

Komisja dokona przeglądu niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 15 lipca 2023 r. i w razie konieczności zaproponuje wszelkie niezbędne zmiany.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 24

Dostosowania techniczne

1. Zmiany załączników III, IV i V w związku z postępem naukowym i technicznym mogą zostać wprowadzone zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 25 ust. 3, z uwzględnieniem okresów przeglądu i aktualizacji strategii morskich określonych w art. 17 ust. 2.

2. Zgodnie z procedurą regulacyjną, o której mowa w art. 25 ust. 2:

- a) można przyjąć standardy metodologiczne dotyczące stosowania załączników I, III, IV oraz V;
- b) można przyjąć formaty techniczne do celów przekazywania i przetwarzania danych, w tym danych statystycznych i kartograficznych.

*Artykuł 25***Komitet regulacyjny**

1. Komisję wspomaga komitet.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Okres, o którym mowa w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE, ustala się na trzy miesiące.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

*Artykuł 26***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej w terminie do dnia 15 lipca 2010 r.. Teksty tych przepisów przekazują niezwłocznie Komisji.

Wspomniane przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub takie odniesienie towarzyszy ich oficjalnej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

3. Państwa członkowskie nieposiadające wód morskich wprowadzają w życie wyłącznie te przepisy, które są konieczne do spełnienia wymogów określonych w art. 6 dotyczących współpracy regionalnej i art. 7 dotyczących właściwych organów.

Jeżeli takie przepisy obowiązują już na mocy prawa krajowego, dane państwa członkowskie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

*Artykuł 27***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 28***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 17 czerwca 2008 r.

*W imieniu Parlamentu
Europejskiego*
H.-G. PÖTTERING
Przewodniczący

W imieniu Rady
J. LENARČIČ
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Wskaźniki jakości dotyczące określania dobrego stanu środowiska

(o których mowa w art. 3 ust. 5, art. 9 ust. 1, art. 9 ust. 3 i art. 24)

1. Utrzymana jest różnorodność biologiczna. Jakość i występowanie siedlisk oraz rozmieszczenie i bogactwo gatunków odpowiadają dominującym warunkom fizjograficznym, geograficznym i klimatycznym.
2. Gatunki obce wprowadzone do ekosystemu w wyniku działalności człowieka utrzymują się na poziomie, który nie powoduje szkodliwych zmian w ekosystemach.
3. Populacje wszystkich ryb i skorupiaków eksploatowanych w celach handlowych utrzymują się w bezpiecznych granicach biologicznych, wskazując rozmieszczenie ze względu na wiek i rozmiar populacji, świadczące o dobrym zdrowiu zasobów.
4. Wszystkie elementy morskiego łańcucha pokarmowego, w stopniu w jakim są znane, występują w normalnych ilościach i zróżnicowaniu, na poziomie, który w dalszej perspektywie może zapewnić bogactwo gatunków i utrzymanie ich pełnej zdolności reprodukcyjnej.
5. Do minimum ogranicza się eutrofizację wywołaną przez działalność człowieka, a w szczególności jej niekorzystne skutki, takie jak ubytki różnorodności biologicznej, degradacja ekosystemu, szkodliwe zakwity glonów oraz niedobór tlenu w dolnych partiach wód.
6. Integralność dna morskiego utrzymuje się na poziomie gwarantującym ochronę struktury i funkcji ekosystemów oraz brak niekorzystnego wpływu zwłaszcza na ekosystemy głębinowe.
7. Stała zmiana właściwości hydrograficznych nie ma niekorzystnego wpływu na ekosystemy morskie.
8. Stężenie substancji zanieczyszczających utrzymuje się na poziomie, który nie wywołuje skutków charakterystycznych dla zanieczyszczenia.
9. Poziom substancji zanieczyszczających w rybach i owocach morza przeznaczonych do spożycia przez ludzi nie przekracza poziomów ustanowionych w prawodawstwie Wspólnoty ani innych odpowiednich norm.
10. Właściwości ani ilość znajdujących się w wodzie morskiej odpadów nie powodują szkód w środowisku przybrzeżnym i morskim.
11. Wprowadzenie energii, w tym hałasu podwodnego, utrzymuje się na takim poziomie, że nie powoduje ono negatywnego wpływu na środowisko morskie.

W celu określenia cech dobrego stanu środowiska w regionie lub podregionie morskim, o czym mowa w art. 9 ust. 1, państwa członkowskie biorą pod uwagę wszystkie wskaźniki jakości wymienione w niniejszym załączniku po to, by zidentyfikować te wskaźniki, które mają być zastosowane do określenia dobrego stanu środowiska w tym regionie lub podregionie morskim. W przypadku gdy państwo członkowskie uważa, że zastosowanie jednego lub więcej spośród tych wskaźników nie jest odpowiednie, państwo to przekazuje Komisji uzasadnienie w ramach powiadomienia sporządzonego zgodnie z art. 9 ust. 2.

ZAŁĄCZNIK II

Właściwe organy

(o których mowa w art. 7 ust. 1)

1. Nazwa i adres właściwego organu lub organów – oficjalna nazwa i adres zgłoszonego właściwego organu lub właściwych organów.
  2. Status prawny właściwego organu lub właściwych organów – krótki opis statusu prawnego właściwego organu lub właściwych organów.
  3. Zakres odpowiedzialności – krótki opis obowiązków prawnych i administracyjnych właściwego organu lub organów i ich rola w odniesieniu do przedmiotowych wód morskich.
  4. Członkostwo – w przypadku gdy właściwy organ lub organy działają jako organy koordynujące w stosunku do innych właściwych organów, wymagany jest wykaz tych organów wraz ze streszczeniem relacji instytucjonalnych ustanowionych w celu zapewnienia koordynacji.
  5. Koordynacja regionalna lub na szczeblu podregionu – wymagany jest opis mechanizmów ustanowionych w celu zapewnienia koordynacji pomiędzy państwami członkowskimi, których wody morskie należą do tego samego regionu lub podregionu morskiego.
-

ZAŁĄCZNIK III

Przykładowe wykazy właściwości, presji i oddziaływania

(o których mowa w art. 8 ust. 1, art. 9 ust. 1, art. 9 ust. 3, art. 10 ust. 1, art. 11 ust. 1 oraz art. 24)

Tabela 1

Właściwości

Właściwości fizyczne i chemiczne	<ul style="list-style-type: none"> — topografia i batymetria dna morskiego, — roczny i sezonowy rozkład temperatur oraz pokrywa lodowa, obecna prędkość, wypływanie wód głębinowych, ekspozycja wobec fal morskich, mieszanie wód, mętność wody, wymiana wód, — przestrzenne i czasowe rozłożenie zasolenia, — przestrzenne i czasowe rozłożenie składników biogennych (rozpuszczony azot nieorganiczny – DIN, azot całkowity – TN, rozpuszczony fosfor nieorganiczny – DIP, fosfor całkowity – DIP, całkowity węgiel organiczny – TOC) i tlenu, — profile pH, pCO₂ lub analogiczne informacje wykorzystywane w celu pomiaru zakwaszenia środowiska morskiego.
Typy siedlisk	<ul style="list-style-type: none"> — przeważające typy lub typ siedlisk na dnie morskim lub w słupie wody z opisem cech fizycznych i chemicznych, takich jak głębokość, rozkład temperatur wody, prądy wodne i inne przepływy, zasolenie, struktura i warstwy dna morskiego, — identyfikacja i mapowanie szczególnych typów siedlisk, zwłaszcza uznanych lub określonych na mocy przepisów wspólnotowych (dyrektywa siedliskowa i dyrektywa ptasia) lub konwencji międzynarodowych jako przedmiot szczególnego zainteresowania pod względem naukowym lub różnorodności biologicznej, — siedliska znajdujące się w obszarach, które zasługują na szczególną uwagę ze względu na ich cechy, lokalizację lub znaczenie strategiczne. Do tej kategorii można zaliczyć obszary podlegające intensywnym lub szczególnym presjom lub obszary, które zasługują na objęcie systemem szczególnej ochrony.
Cechy biologiczne	<ul style="list-style-type: none"> — opis zbiorowisk biologicznych powiązanych z przeważającymi typami siedlisk na dnie morskim lub w słupie wody. Opis powinien zawierać informacje o typowych zbiorowiskach fitoplanktonu i zooplanktonu, w tym o typowych gatunkach oraz zmienności sezonowej i geograficznej, — informacje o roślinach okrytonasiennych, makroglonach i bezkręgowej faunie dennej, w tym o składzie gatunkowym, biomasie i zmienności rocznej/sezonowej, — informacje o strukturze populacji ryb, w tym bogactwie, rozmieszczeniu i strukturze wiekowej/wielkości populacji, — opis dynamiki populacji, naturalnego i rzeczywistego obszaru występowania oraz stanu gatunków ssaków i gadów morskich występujących w danym regionie/podregionie morskim, — opis dynamiki populacji, naturalnego i rzeczywistego obszaru występowania oraz stanu gatunków ptaków morskich występujących w danym regionie/podregionie morskim, — opis dynamiki populacji, naturalnego i rzeczywistego obszaru występowania oraz stanu innych gatunków występujących w danym regionie lub podregionie morskim, które objęte są przepisami wspólnotowymi lub umowami międzynarodowymi, — wykaz czasowego występowania, bogactwo oraz rozmieszczenie przestrzenne egzotycznych gatunków obcych lub, w razie konieczności, odrębnych genetycznie gatunków rodzimych, które są obecne w danym regionie lub podregionie morskim.
Inne cechy	<ul style="list-style-type: none"> — opis sytuacji w zakresie substancji chemicznych, w tym substancji chemicznych stwarzających powody do obaw, zanieczyszczenia osadami, gorących punktów, zagadnień dotyczących zdrowia oraz skażenia fauny i flory (zwłaszcza fauny i flory przeznaczonej do spożycia przez ludzi), — opis innych cech typowych lub szczególnych dla danego regionu lub podregionu morskiego.

Tabela 2

Presje i oddziaływania

Straty fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> — przygłuszanie (np. przez struktury stworzone przez człowieka, wyładunek urobku z pogłębienia), — kolmatacja (np. przez stałe struktury).
Szkody fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> — zmiany zamulenia (np. przez odprowadzanie ścieków, zwiększenie wycieków, pogłębienie/wyładunek urobku z pogłębienia), — abrazja (np. przez wpływ na dno morskie wywołany połowami handlowymi, wodniactwem, zakotwiczaniem), — eksploatacja selektywna (np. przez badania i eksploatację żywych i nieożywionych zasobów dna morskiego i podłoża).
Inne szkody fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> — hałas podwodny (np. przez żeglugę morską, podwodny sprzęt akustyczny), — odpady wyrzucane do morza.
Zakłócanie procesów hydrologicznych	<ul style="list-style-type: none"> — znaczące zmiany systemu termicznego (np. odprowadzanie ścieków z elektrowni), — znaczące zmiany poziomu zasolenia (np. przez konstrukcje ograniczające przepływy wody, pobór wody).
Skażenie substancjami niebezpiecznymi	<ul style="list-style-type: none"> — wprowadzanie związków syntetycznych (np. określonych w dyrektywie 2000/60/WE substancji priorytetowych istotnych dla środowiska morskiego, takich jak pestycydy, środki chroniące przed osadzaniem się brudu, środki farmaceutyczne np. na skutek strat ze źródeł rozproszonych, zanieczyszczenia przez statki, opadów atmosferycznych oraz substancji czynnych biologicznie), — wprowadzanie substancji i związków niesyntetycznych (np. metali ciężkich, węglodorów np. na skutek zanieczyszczenia przez statki oraz ropy, gazu, na skutek poszukiwania i eksploatacji minerałów, opadów atmosferycznych, poprzez ścieki wypływające z rzek), — wprowadzanie radionuklidów.
Regularne i/lub celowe zrzuty substancji	<ul style="list-style-type: none"> — wprowadzanie innych substancji, zarówno stałych, ciekłych, jak i gazowych, do wód morskich w wyniku regularnych lub celowych zrzutów do środowiska morskiego, na które zezwalają inne przepisy prawa wspólnotowego lub konwencje międzynarodowe.
Wzbogacenie tkanki odżywczej i organicznej	<ul style="list-style-type: none"> — wprowadzanie nawozów oraz innych substancji bogatych w azot i fosfor (np. ze źródeł punktowych i rozproszonych, w tym z rolnictwa, akwakultury i opadów atmosferycznych), — wprowadzanie materii organicznej (np. kanały, fermy na morzu, ścieki wypływające z rzek).
Zakłócenia biologiczne	<ul style="list-style-type: none"> — wprowadzanie patogenów drobnoustrojowych, — wprowadzanie gatunków obcych i przemieszczanie, — eksploatacja selektywna gatunków, obejmująca przypadkowe połowy gatunków niebędących gatunkami docelowymi (np. połowy handlowe i rekreacyjne).

ZAŁĄCZNIK IV

Przykładowy wykaz właściwości, które należy uwzględnić przy ustalaniu celów środowiskowych

(o których mowa w art. 10 ust. 1 i art. 24)

1. Odpowiednie uwzględnienie elementów charakteryzujących wody morskie podlegające suwerenności lub jurysdykcji państw członkowskich w danym regionie lub podregionie morskim.
2. Potrzeba wyznaczenia: a) celów określających pożądane warunki na podstawie definicji dobrego stanu środowiska; b) wymiernych celów i związanych z nimi wskaźników umożliwiających monitorowanie i ocenę; oraz c) celów operacyjnych związanych z konkretnymi środkami wdrażającymi ułatwiającymi ich realizację.
3. Specyfikacja docelowego lub utrzymywanego stanu środowiska i określenie tego stanu z uwzględnieniem wymiernych właściwości elementów charakteryzujących wody morskie państw członkowskich w danym regionie lub podregionie morskim.
4. Spójność grupy celów; brak niezgodności pomiędzy nimi.
5. Specyfikacja zasobów potrzebnych do osiągnięcia celów.
6. Określanie celów, w tym ewentualnych celów pośrednich, wraz z terminami ich realizacji.
7. Specyfikacja wskaźników służących do monitorowania postępu i ukierunkowania decyzji w zakresie zarządzania na osiągnięcie celów.
8. W stosownych przypadkach, specyfikacja punktów odniesienia (docelowych i granicznych punktów odniesienia).
9. Należyte uwzględnianie zagadnień społecznych i gospodarczych przy wyznaczaniu celów.
10. Analiza grupy celów środowiskowych, towarzyszących im wskaźników oraz docelowych i granicznych punktów odniesienia opracowywanych w ramach celów środowiskowych przyjętych w art. 1 dla określenia, czy realizacja celów mogłaby doprowadzić do osiągnięcia zgodnego z tymi celami stanu wód morskich podlegających suwerenności lub jurysdykcji państw członkowskich w danym regionie morskim.
11. Zgodność celów środowiskowych z celami, które Wspólnota i jej państwa członkowskie zobowiązały się osiągnąć na mocy właściwych umów międzynarodowych i regionalnych, z wykorzystaniem umów, które mają największe znaczenie dla danego regionu lub podregionu morskiego z myślą o osiągnięciu celów środowiskowych określonych w art. 1.
12. Po zebraniu grupy celów i wskaźników należy je łącznie przeanalizować w świetle celów środowiskowych określonych w art. 1; pozwoli to ocenić, czy realizacja celów środowiskowych mogłaby doprowadzić do osiągnięcia zgodnego z tymi celami stanu środowiska morskiego.

—————

ZAŁĄCZNIK V

Programy monitorowania

(o których mowa w art. 11 ust. 1 i art. 24)

1. Dostarczanie informacji pozwalających na ocenę stanu środowiska oraz określenie działań pozostających do zrealizowania i postępów już dokonanych dla osiągnięcia dobrego stanu środowiska zgodnie z załącznikiem III oraz kryteriami i standardami metodologicznymi, które należy określić zgodnie z art. 9 ust. 3.
  2. Zapewnianie generowania informacji umożliwiających identyfikację odpowiednich wskaźników celów środowiskowych przewidzianych w art. 10.
  3. Zapewnianie generowania informacji umożliwiających ocenę oddziaływania środków, o których mowa w art. 13.
  4. Włączanie działań pozwalających na określenie przyczyny zmian oraz wprowadzenie w rezultacie możliwych środków korygujących, które należy podjąć dla przywrócenia dobrego stanu środowiska w przypadku stwierdzenia odstępstw od oczekiwanego stanu.
  5. Przekazywanie informacji o zanieczyszczających substancjach chemicznych występujących u gatunków przeznaczonych do spożycia przez ludzi z obszarów połowów handlowych.
  6. Włączanie działań gwarantujących, że środki korygujące przyniosą oczekiwane zmiany i nie mają niepożądanych efektów ubocznych.
  7. Grupowanie informacji według regionów i podregionów morskich zgodnie z art. 4.
  8. Zapewnianie porównywalności podejść do oceny i metod oceny w ramach regionów i podregionów morskich lub pomiędzy nimi.
  9. Opracowywanie specyfikacji technicznych i ujednoliconych metod monitorowania na poziomie Wspólnoty, aby umożliwić porównywanie informacji.
  10. Zapewnianie w zakresie, w jakim jest to możliwe, zgodności z istniejącymi programami opracowywanymi na poziomie regionalnym i międzynarodowym w celu zwiększenia spójności między tymi programami oraz uniknięcia powielania działań, z wykorzystaniem tych wytycznych dotyczących monitorowania, które są najbardziej odpowiednie dla danego regionu lub podregionu morskiego.
  11. Uwzględnianie w ocenie wstępnej, przewidzianej w art. 8, oceny głównych zmian związanych z warunkami środowiska, a także, w razie konieczności, nowych i przyszłych zagadnień.
  12. Uwzględnianie w ocenie wstępnej przewidzianej w art. 8 odpowiednich elementów wymienionych w załączniku III, w tym ich naturalnej zmienności, jak również potrzeba przeprowadzenia oceny postępów w realizacji celów środowiskowych określonych w art. 10 ust. 1, z zastosowaniem, w odpowiednich przypadkach, ustalonych wskaźników oraz ich granicznych i docelowych punktów odniesienia.
-

ZAŁĄCZNIK VI

Programy środków

(o których mowa w art. 13 ust. 1 i art. 24)

1. Kontrole wstępne: środki zarządzania, które wpływają na dozwoloną intensywność działalności człowieka.
  2. Kontrole końcowe: środki zarządzania, które wpływają na dozwolony stopień zakłóceń danego składnika ekosystemu.
  3. Kontrole rozłożenia czasowego i przestrzennego: środki zarządzania, które wpływają na miejsce i moment dozwolonego działania.
  4. Środki koordynacji zarządzania: narzędzia zapewniające koordynację zarządzania.
  5. Środki mające na celu identyfikowanie, tam gdzie to możliwe, zanieczyszczeń morskich.
  6. Bodźce ekonomiczne: środki zarządzania, które ze względu na interes gospodarczy zachęcają użytkowników ekosystemów morskich do działania w sposób pozwalający osiągnąć cel dobrego stanu środowiska.
  7. Narzędzia łagodzące i narzędzia przywracania stanu: instrumenty zarządzania, które kierują działaniami człowieka w celu przywrócenia naruszonych składników ekosystemów morskich do poprzedniego stanu.
  8. Komunikacja, udział zainteresowanych stron i wzrost świadomości społecznej.
-